

ACC. N:R M. 13903:1-4.

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Gudrun Krillner*
Härad: *Östbo* Berättare: *Hanna Svensson, Solbacken*
Socken: *Gällared* Berättarens yrke: *fräken (prästdotter)*
Uppteckningsår: *1955* Född år *1884* i *Gällared*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Begravning. s. 1-3.

Barn dop. s. 3.

Kyrktågning. s. 3.

Vigsel. s. 3-4.

Prästens lön. s. 4.

ACC. N:R M. 13903:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Kyrkliga vanor och deras förändring. (80-90-talen)
Från den roten, i vilken någon hade dött,
kom en representant till västgården på
morgonen innan begravningen. Han hälsade
från begravningsgården, lämnade fram för-
ring (en ostkaka med vetekans ovanpå
eller sötost med hallor på vilka den dödes
initialer var spritsade med svart socker),
och inbjöd prästen och prästfun till mid-
dag sault bad prästfun att tillsammans
med kantorsfun ledsagan änkan till
graven. Jordfästningen var alltså ute. Vid
sammankomningen mötte kantorn och prästen
kistan utomför kyrkan och dessa gick
före kistan och sjöng: "Jag går mot döden var
jag går," 1:a versen, om graven var belägen
längst borta kunde det hänta att de sjöng
även andra versen av psalmen. Gästarna

ACC. N:R M. 13903:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

gick i led tre och tre efter kistan. När
akten var slut, gick de närmast sörjande
männen fram till graven och kastade
där ner en spadtag sand. De flesta
gästerna stannade kvar en stund vid graven
och kom in i kyrkan först under psalmen.
Detta föranlettede att akten förlades till
efter högmässan. De sörjande skulle sitta,
djupt medbörda och titta i galest under
gudstjänsten.

På begravningsgården var alla tavel över
blåtta med servietter och guldinerna för-
dragna, klockan var ställt på det klockslag,
den löhe hade insomnat. Själbandet
var blått i svart. Bordet var placerade i
långbord runt stufan, prydda med svarta
lång häppband på de vita dukarna eller
lakarna. Prästen och prästfunn skulle

ACC. N:R M. 13903:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

sitta på de finaste platserna vid
gavelfönstret, flankerade av kantonen och
hans fru. Prästen hade alltid två näs-
dukar, en "svartnäsduk" och en "kak-
näsduk". Vid mitten av 20-talet stod
påsar med munnen i sitt flår.

Bandet hade man mest i
prästgårdens. Det var för kallt i kyrkan, ty
kamin kom först på 90-talet. Man hade
alltid kyrkotagning. Hon satt i första
bänken på andra vartret tillsammans med
gubnoden. Efter sammaringningen gick
hon ut ur bänken, fäll på knä på en
bräda, som drogs ut från denna kyrk-
bänk. Prästen kom ut till henne och
utförde ritualen, tog henne bänkflos i hand
och hon reste sig och satte sig åter i bänken.

De mindre situationer vigdes alltid

ACC. N:R M. 13903:4.

i prästgårderna. Bondparet hade sällan vittnen
med sig utan prästfinner och pigan fick
fingera om sådana.

Under 80-talet var det oändligt
fattigt i Gäddedebyd klasegren i Gles uade
lagt ned och skogen var utan värde. Präster
fick då inte ut sin lön förän ett halv-
år senare och då utgjordes 1000 kronor
+ hälften av arbestmengen från jordbruket.
Matordningen var: kl 8. potatis och sill (fläsk)
kl 12. middag (söndagar, alltid kallare)
kl 4. kaffe eller kl 7. gröst (havre)

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND